

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/27/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200611
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8822200611.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: M. N., D.. XX. XX. XXXX, H. N. C. XXX, XXX XX C., zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom: Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený JUDr. Katarínou Hegedušovou, advokátkou AK Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava o primerané finančné zadost'učinenie v sume 2.513,35 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 2.513,35 eur titulu primeraného finančného zadost'učinenia. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pod sp. zn. 5Csp/94/2020 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky som bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa, voči terajšiemu žalovanému, úspešný v oboch uplatňovaných nárokoch, rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, pod sp. zn. 5Csp/94/2020, zo dňa 14.12.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17CoCsp/20/2021, zo dňa 29.09.2021 (ďalej len Základné konanie), ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.11.2021. Súd rozhodol, že žalovaný (aj terajší žalovaný) je povinný vydať mi bezdôvodné obohatenie vo výške 1913,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1913,35 eur od 19.9.2020 do zaplataenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. 8660446 zo dňa 11.9.2008 uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 13.- o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobca v žalobe poukázal na čas odôvodnenia rozhodnutie súdu. Uviedol ďalej, že podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadost'učinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“ Ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadost'učinenie (ďalej len PFZ) za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť

v Základnom konaní. PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. V tejto súvislosti dáva do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške splňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v Zmluve o úvere č. 8660446, zo dňa 11.09.2008 používal neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu 1 913,35 eura, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie spotrebiteľského práva. Nakoľko je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, PFZ preto požadujem vo výške 2 513,35 eura, pričom nárok ako ho požadujem, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na môj úkor bezdôvodne obohatil o sumu 1 913,35 eura, a za neprijateľnú zmluvnú podmienku požadujem 600,- eur (1 913,35 eura + 600 eur = 2 513,35 eura). Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 5Csp/94/2020, zo dňa 14.12.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17CoCsp/20/2021, zo dňa 29.09.2021, a ich odôvodneniami, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v Základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ, ani rozširovať, ani zužovať.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoS“) druhá veta „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Predmetné ustanovenie síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Žalovaný má za to, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca majú dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom a arbitrárnom výklade práva. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodne, vyhovujúc požiadavkám, splňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena

„primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Ako bolo uvedené vyššie priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práve by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len jeho deklaráciu. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprímerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že Žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje úctivo požiadať príslušný súd, aby pri posudzovaní Žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu Žalobcu a Žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie Žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktáčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca mal možnosť si Zmluvu pred jej podpisom prečítať. Žalovaný teda poskytol Žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania. Za spornú považuje Žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Ust. § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce: porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi, úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, primeranosť zadosťučinenia, zodpovedná osoba. Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. „Primerané zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, teda nikoliv jako náhrada za způsobenou materiální škodu.“ K tomuto Najvyšší súd Českej republiky uviedol: „Právní praxe i teorie jsou zajedno v tom, že nárok na primerané zadosťučinení je nárokom, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinení neboli satisfakcie, aby se již v názvu zduraznila jeho imateriální povaha.“ Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne

účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadostučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských pracovných vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravujúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo Žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalobca považuje finančné zadostučinenie, uplatnené Žalobcom (vo výške 2.513,35 EUR) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadostučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznanú výšku finančného zadostučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. Žalovaný preto poukazuje na nasledovné rozhodnutie: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadostučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadostučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha. Ve formě zadostučinění, jako prostředku satisfakčního, není možno proto brát ohled na prvky, které mají materiální povahu, poněvadž materiální reparaci tento právní prostředek ochrany proti nekalé soutěži neslouží. Nárok na přiměřené zadostučinění je dále nárokem, který má převážné, popr. výlučné objektivní charakter. Dovojuje se, že je nárokem „objektivním, který není vázán na naplnění jakýchkoli subjektivních podmínek“ (Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník, komentár, 7. vydání, C. H. Beck 2002, str. 148). V rozsudku ze dne 25. 3. 1998 sp. zn. I. Odon 45/97 Nejvyšší soud dovodil, že „přiměřenost výše peněžního zadostučinění musí být posuzována jak z objektivních, tak subjektivních hledisek“ (srov. též Faldyna, F. a kol. - autor příslušné části Hajn, P: Obchodní zákoník s komentářem, I. díl, Codex 2000, str. 143.) V každém případě jsou subjektivní momenty z hlediska výše přiměřeného zadostučinění pouze momenty doplňkovými.“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29Odo 652/2001, zo dňa 18.09.2002). „Výše soudem priznaného zadostučinění musí odpovídat výši priznaného zadostučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují a významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem rádné a presvědčivé zdůvodněna. Neshledá-li soud takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostučinění, tj. z jakého důvodu je priznané zadostučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostučiněním priznaným z jiného právního důvodu. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecné bylo vnímáno jako spravedlivé (napr. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy).“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 30Cdo 1747/2014). Ako ale špecifikoval Najvyšší súd Českej republiky nebezpečie vzniku ujmy musí byť reálne, nie vyšpekulované a zároveň rozsah tejto ujmy by nemal byť zanedbateľný. (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo 139/2008 zo dňa 29.04.2008). Konanie Žalobcu formou podania žaloby na priznanie finančného zadostučinenia nie je adekvátne okolnostiam, nakoľko Žalobca mal možnosť brániť sa už v počiatoch kontraktačného postupu a napriek tomu bol absolútne ľahostajný. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčováním svojho neobzretného a ľahostajného konania. Vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu je výstižným české rozhodnutie (C. H. Beck č. C 201/2001) , citované takmer vo všetkých slovenských komentároch k Občianskemu súdnemu poriadku: „Je-li ke správnému rozhodnutí o věci samé zapotřebí podstatných (pro rozhodnutí zásadné významných) skutkových zjištění, která neučinil soud prvního stupně, popřípadě která tento soud učinil, ale vzhledem k nesprávnému právnímu názoru, který zaujal, na nich své rozhodnutí nezaložil, nejsou podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí soudu prvního stupně; odvolací soud proto rozhodnutí zruší a věc vrátí soudu prvního stupně k dalšímu řízení.“

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi a to, pripojeným spisom tun. súdu sp.zn. 5Csp/94/2020, písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovaného, ako aj ich prílohami a vylúchom žalobcu a spisom 10Er/704/2009.

4. Z vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

5. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5Csp/94/2020 vyplýva, že vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 14.12.2020, kde žalobe bolo vyhovené o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Po podaní odvolania, bol rozsudok súdu prvého stupňa, rozsudkom Krajského súdu 17CoCsp/20/2021 z 29.9.2021 potvrdený, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.1.2021, ohľadom prvého výroku dňa 23.11.2021. Zo spisu vyplýva, že žalobca bola v konaní 5Csp/94/2020 úspešný v celom rozsahu. Rozsudok zo dňa 14.12.2020 bol následne potvrdený rozsudkom KS Prešov zo dňa 29.09.2021, č.k. 17CoCsp/20/2021-96.

6. Z výpovede žalobcu, aby sa vyjadril k dôvodom podania žaloby a k ujme, ktorú mal konaním žalovaného utpieť vyplýva, že po celú dobu, im prichádzali doklady o tom, čo má zaplatiť, prichádzali aj do zamestnania, tam bol ponižovaný, všetci zamestnanci o tom vedeli, že platí exekúcie, že nemá vyrovnané. Boli to roky. Keď chceli aj úvery z iných bánk, tam o nich všetko vedeli, ako keby povedali, že končíme so všetkým. Mali 5 detí, problémy mali aj v rodine, chceli postaviť dom, no nedalo sa. Po čase to bolo lepšie, viacej zarobil, no musel nechať rodinu a odísť do Čiech zarábať. Bolo to ponižovanie. Na dotaz súdu, aby bližšie ozrejmil okolnosti, ohľadom údajného ponižovania, uviedol, že kandidoval za poslanca obecného zastupiteľstva, neskôr sa dozvedeli, že nemá zaplatené exekúcie, všetko o ňom vedeli, ďalej bolo ponižovanie, ponižovali ho ľudia, ktorí sa o tom dozvedeli z obce, starostka o tom vedela. Aj v škole, kde chodili deti sa dozvedeli, tu sa nedalo, musel odísť preč zarábať. Žalobca na otázku svojho právneho zástupcu, aké kroky voči nemu urobila spoločnosť Pohotovosť uviedol, že jeden čas prišiel k nám p. O. až do obce, následne sa všetci zišli, dozvedeli sa, že sa jedná o exekúciu, stále keď prichádzali nejaké doklady, že má zaplatiť aj do zamestnania, stále boli narušovaní, otravovaní. Žalobca na otázku svojho práv. zástupcu, či ohľadom zamestnania, má na mysli, zrážky zo mzdy uviedol, že áno. Právny zástupca žalobcu na otázku, či nemá vedomosť ohľadom toho, že sa exekúcia viedla na podklade rozhodcovského rozsudku, či sa viedlo nejaké konanie iniciované žalobcom o zrušenie rozhodcovského rozsudku uviedol, že nemá vedomosť. Poukázal, že boli vykonávané exekučné zrážky zo mzdy. Bude to v exekučnom spise.

7. Z exekučného spisu sp.zn. 10Er/704/2009 vyplýva, že na súde sa viedlo exekučné konanie, pričom exekučné konanie sa skončilo vymožením dňa 2.10.2020, súdny exekútor vrátil poverenie, pričom z obsahu vyjadrenia exekútora vyplýva, že exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky s príslušenstvom a trov exekúcie.

8. Uvedenú vec takto právne posúdil:

9. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

10. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. účinného v čase rozhodnutia vo veci 11Csp/72/2019 o porušení práva spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. V zmysle citovaných zákonných ustanovení zákon priznáva osobe, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, že má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Zákon nestavuje ako podmienku priznania primeraného finančného zadosť iné podmienky okrem tej, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade bolo splnené.

12. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal.

13. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov 13Co/80/2016 z 20.03.2018 „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“

14. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. z.n. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Citované ustanovenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby bola spotrebiteľovi privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

15. Súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatnený žalobcom ako taký je dôvodný, no súd má za to, že výška požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je neprimeraná.

16. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným právnym a primeraným nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátna sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej aj len ako „PFZ“).

17. Pri posudzovaní výšky PFZ však treba brať do úvahy ako to uviedol žalobca viaceré kritéria a to spôsobená materiálna ujma ktorá sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu spotrebiteľa a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny, trvanie materiálnej ujmy, priebehu konania, stres a psychické vypätie žalobcu spotrebiteľa a podobne.

18. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. No pri rozhodovaní súdu a posudzovaní, či žiadané primerané finančné zadosťučinenie je primerané, musí súd posúdiť vzniknutú ujmu spotrebiteľa a zohľadniť aj okolnosti prípadu, aby priznané finančné zadosťučinenie bolo primerané.

19. V konaní, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že žalobca v konaní 5Csp/94/2020 sa úspešne domáhala ochrany svojich práv. Boli preto naplnené ustanovenia § 4,5 cit. zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Otázna bola výška požadovaného primeraného zadosťučinenia.

20. Po prejednaní veci s prihliadnutím na novšie rozhodnutia KS 9CoCsp/20/2022 a vyslovený právny názor KS Prešov ohľadom priznávania primeraného finančného zadosťučinenia dospel k záveru, že nie je dôvodné priznať v danom prípade žalobcovi plnú výšku žiadaného primeraného finančného zadosťučinenia. Všetkým zisteným a žalobcom preukázaným skutočnostiam postačujúca je suma 500 eur.

21. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia vyžaduje splnenie určitých predpokladov stanovených v zákone o ochrane spotrebiteľa.

22. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie utráp keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované určité nezákonné nároky a je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, t.j. je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodnený alebo diskriminovaný.

23. Súd má za to, že tieto predpoklady boli u žalobcu splnené. Je nesporené preukázané, že celá situácia mala na žalobcu negatívny dopad. Žalobca bol dlhú dobu v neistote. Neistý stav žalobcu bol odstránený až právoplatným rozhodnutím vo veci sp.zn. 5Csp/94//2020.

24. Na druhej strane nie je možné, aby priznanie primeraného finančného zadosťučinenia smerovalo k obohateniu sa spotrebiteľa. Pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že primeraná výška požadovaného finančného suma 500 eur .

25. Nepriaznivý dôsledok finančného zadosťučinenia musí zodpovedať povahe súkromného práva. V súkromnom práve sankcia nie je trestnom ani inštitútom nahrádzajúcim iné právne inštitúty. V danom prípade neboli tvrdené a z dôkazov ani nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie zadosťučinenia vo výške, akú za primeranú mal žalobca. Kritériom kvantifikácie by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa.

26. Žalobca v konaní dôkazmi , jeho výpoveďou nepreukázal že by a z nej nevyplývajú také skutočnosti že žiadané primerané finančné zadosťučinenie je všetkým okolnostiam prípade a závažnosti porušenie práva, naopak je neprimerané.

27. Žalobca v konaní síce poukázal na správanie žalovaného, ktorý ho neustále atakoval o plnenie, no žiadne takéto listiny neodložil, a ani skutočnosti že práve z dôvodu neplatenia nemohol kandidovať za poslanca. Taktiež nebolo žiadnym dôkazom preukázané, že bol žalobca ponižovaný. Takého tvrdenie žalobcu v jeho výpovedi, ktoré nie je podopreté žiadnymi hoc aj nepriamymi dôkazmi, je podľa súdu nepreukázané.

28. Za tejto situácie, tak, ako bola žalobcom preukázaná, kritériu primeranosti finančného zadosťučinenia, proporcionality nemôže žalobcom požadovaná čiastka zodpovedať. Žalobcom tieto skutočnosti neboli preukázané. Suma 500,- eur je po celkovom zhodnotení veci, vzhľadom na vyššie uvedené zistené skutočnosti sumou postačujúcou a je tak primeraným finančným zadosťučinením žalobcu. Preto súd žalobe žalobcu ako dôvodnej vyhovel len čiastočne, t.j. vo výške 500 eur a žalobu v prevyšujúcej časti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako nedôvodnú zamietol.

29. Súd poukazuje, že má za to, že táto priznaná výška požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur je primeraná povahe porušenia práva jeho následkom a okolnostiam prípadu. Obrana a tvrdenia žalovaného spochybňujúca nárok na PFZ ako taký uvedené v jeho vyjadrení k žalobe sú preto s poukazom na vyššie uvedené nesprávne a nespôsobilé spochybniť dôvodnosť nároku žalobcu. Nárok ako taký je podľa súdu dôvodný. Otázna bola jeho výška.

30. Súd z vyššie uvedených dôvodov po vykonanom dokazovaní, po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov a s prihliadnutím na najnovšie rozhodnutie KS Prešov dospel k záveru, že primeraná výška primeraného finančného zadosťučinenia je suma 500 eur.

31. Súd poukazuje na rozhodnutie sp.zn. 9CoCsp/20/2022, cit“ Žalobca ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojich práv spotrebiteľa bol v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11Csp/72/2019 úspešný, bezpochyby právo na zadosťučinenie má, nakoľko tento, nie iný výklad znenie zákona umožňuje. Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení. Všeobecnou právnou zásadou vlastnou európskej právnej kultúre je princíp primeranosti, ktorý zvolil zákonodarca aj k zadosťučineniu, na ktoré má mať spotrebiteľ úspešne sa domáhajúci ochrany svojho práva spotrebiteľa, je preto na súde, ktorý je orgánom s právomocou normu vyložiť a poskytnúť ochranu subjektívnemu právu, vyhodnotiť v konkrétnych súvislostiach primeranosť požiadavky spotrebiteľa. Zadosťučinenie je slovo prevzaté z latinského výrazu satisfactio, v ktorom „satis“ znamená „dosť“ a „facere“ znamená „činiť“ (podľa Stručného etymologického slovníka slovenčiny „činiť“ znamená konať, robiť, urobiť, t.j. urobiť za dosť). V právnej teórii základ dania zadosť spočíva vo vyrovnaní pomerov, ktoré boli narušené, a ktoré je nutné opätovne uviesť do rovnováhy, nie len reštitučným, obnovovacím nárokom. Zadosťučinenie je tak nárokom, ktorým sa reparujú ujmy nemateriálnej povahy. Tento aspekt vychádza z podstaty tohto nároku, nie je preto možné pri rozhodovaní o ňom brať zreteľ na materiálne prvky. Jeho podstatou nie je sankčná povaha, aj keď zaplatenie, keďže zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. má byť finančné a každé zaplatenie predstavuje finančný úbytok v aktívach osoby, voči ktorej nárok smeruje. Na účely sankcionovania je totiž administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. Ako uviedol Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, t.j. v čase zhody medzi českou a slovenskou civilnou úpravou v Občianskom zákonníku, inštitút tzv. punitive alebo exemplary damages (t.j. náhrady škody plniacej represívnu funkciu - voľný preklad odvolacieho súdu) nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve oporu. Tento typ náhrady je typický pre angloamerický typ právnej kultúry (common law), český aj slovenský právny systém je však iným, je kontinentálnym systémom.¹¹ Vychádzajúc z predpokladov uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku bolo potrebné posúdiť v konkrétnych skutkových okolnostiach žalobou kvantifikovaný nárok. Odvolací súd má za to, že nepriaznivý dôsledok finančného zadosťučinenia musí zodpovedať povahe súkromného práva, pričom v súkromnom práve sankcia nie je trestnom ani inštitútom nahrádzajúcim iné právne inštitúty. V konkrétnom súdenom prípade neboli tvrdené a z dôkazov ani nevyplývali žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie zadosťučinenia vo výške, akú za primeranú mal žalobca, ale ani vo výške, akú za primeranú mal súd prvej inštancie. Kritériom kvantifikácie by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Žalobca v konaní listinným dôkazom- lekárskou správou (č. I. 83 spisu) preukázal, že bol v evidencii psychiatrickej ambulancie od roku 1994 s diagnózou ľahká duševná zaostalosť, avšak roky ambulanciu nenavštevoval. Znovu vyšetrený a liečený bol v roku 2010 a bola mu diagnostikovaná úzkostne fobická porucha. Žalobca v konaní poukázal na správanie žalovaného, ktorý mu prostredníctvom svojich zamestnancov neustále zasielal upomienky a telefonoval, že má dlh, ktorý sa mu navyšuje. Nakoľko žalobca nedisponoval toľkými finančnými prostriedkami a navyše musel zaobstaráť živobytie pre svoje tri školopovinné deti, zvýšila sa intenzita jeho psychických problémov a v negatívnom zmysle sa to prejavilo na jeho zhoršenom zdravotnom stave. Odvolací súd však v danom prípade poukazuje na skutočnosť, že zo zápisnice o pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 30.09.2020 (č.I. 78 spisu) vyplýva, že právny zástupca žalobcu poukázal na zdravotnú diagnózu žalobcu, ktorý je ambulantne ošetrovaný psychiatricky a v dôsledku finančného nedostatku a v dôsledku tlaku, ktorý bol vyvolaný konaním žalovaného, musel vyhľadať odbornú starostlivosť. Odvolací súd je však toho názoru, že v konaní nebolo preukázané zhoršenie psychického stavu žalobcu konaním žalovaného, keďže podľa predloženej lekárskej správy bol žalobca znova vyšetrený ešte v roku 2010, pričom úverovú zmluvu so žalovaným uzatvoril až dňa 10.12.2013. Za tejto situácie kritériu primeranosti finančného zadosťučinenia, proporcionality, nemohla podľa odvolacieho súdu zodpovedať čiastka, ktorú súd prvej inštancie uložil zaplatiť žalovanému, teda čiastka, ktorú ako primerané finančné zadosťučinenie priznal žalobcovi, čo zakladalo dôvod, aby odvolací súd do úvahy súdu prvej inštancie o výške zadosťučinenia zasiahol. Súdom prvej inštancie priznané finančné zadosťučinenie 3.044,15,- eura nebolo v konkrétnych skutkových okolnostiach preukázané, argumentačne nebolo podložené ani súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP vo vyhovujúcom výroku zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu

500,- eur a v prevyšujúcej časti vyhovujúceho výroku žalobu zamietol. Suma 500,- eur je po celkovom zhodnotení veci, sumou postačujúcou a je tak primeraným finančným zadosťučinením žalobcu.“

32. Súd poukazuje ďalej na rozhodnutia KS Prešov sp.zn. 8CoCsp/39/2020, cití“ „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.22. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.23. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.24. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach, len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu predne prijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.21. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.25. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušeniu práva alebo neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a nasl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobkyňa postúpením pohľadávky nebola vo svojom právnom postavení dotknutá a námietky, ktoré mala v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohla teda namietat absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 2C/275/2015 Okresného súdu Bardejov, v ktorom žalobcovi hrozila ujma v podobe zaplatenia sumy 1023,73 eur s prísl. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.29. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 600,- eur, tak ako to priznal súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyni, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.“

33. Súd poukazuje na rozhodnutie sp.zn. 13CoCsp/14/2021, cit“ 24. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že rovnako mal za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100,- Eur v tomto konaní je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Žalobkyňa si v konaní uplatnila výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- Eur, ktorú správne vzhľadom na okolnosti prípadu súd prvej inštancie znížil.23. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bez významný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9.decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č.303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite.“

34. Podľa § 255 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

36. Súd žalobe žalobcu vyhovel v rozsahu 20 %, žalovaný bol preto úspešný čo do 80%. Úspešnejší bol tak žalovaný. Preto súd v súlade s citovaným ustanovením § 255 ods. 2 CSP úspešnejšiemu žalovanému priznal pomerené trovy konania v pomere jeho úspechu, t.j.60%, /80 %-20%/. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.